

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/149/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722204645
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6722204645.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX W., t. č. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava, Trnava č. 90, 962 34 Trnava, občan SR, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Mesto Zvolen, dieťa rodičov, matky: W. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX W., t. č. Ú. F. R. Q. Z. J. H. E. J., H. XX, XXX XX E., občan SR a otca: E. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. B. XXXX/X, XXX XX T. T., občan SR, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletého I. Z., nar. XX. XX. XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Trnava, Trnava 90, 962 34 Trnava.

II. Matka maloletého dieťaťa W. Z., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á platiť na výživu maloletého I. Z., nar. XX. XX. XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Trnava, Trnava č. 90, 962 34 Trnava počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec maloletého dieťaťa E. E., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu maloletého I. Z., nar. XX. XX. XXXX výživné vo výške 40,- EUR mesačne vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Trnava, Trnava č. 90, 962 34 Trnava, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen sa svojím návrhom domáhal, aby súd nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Trnava a zároveň zaviazal rodičov platiť výživné a to matku vo výške 30% zo životného minima a otca 40,- EUR mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloletého bola od 07. 06. 2022 do 20. 06. 2022 vedená v evidencii nezamestnaných vo W.. V júli 2022 bola matke priznaná dávka v nezamestnanosti. Dňa 04. 09. 2022 bola matka predvedená do výkonu väzby. Menovaná je aktuálne obvinená z trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok a prekurzorov. Šetrenie u matky nebolo preto možné uskutočniť. Otec maloletého mal otcovstvo priznané rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8Pc/62020 zo dňa 17. 03. 2021. Nakoľko tento sa dozvedel len nedávno o tom, že je biologickým otcom dieťaťa nemá k nemu žiadny vzťah, taktiež nepozná ani matku maloletého a zároveň sa vyjadril, že nemá záujem starať sa o neho.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/28/2022-120 zo dňa 27. 06. 2022 súd nariadil výchovné opatrenie maloletému a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny v Trnave. Matke zároveň uložil platiť výživné vo výške 30% zo životného minima a otcovi 40,- EUR. Maloletý v súčasnosti navštevuje 8. ročník základnej školy I. J.C. na J.. Výsledky v rámci vyučovania má dobré, mal samé jednotky, iba dve dvojky.

V Centre funguje maloletý bez vážnejších problémov, je spoločenský, komunikatívny, zaujíma sa o svoje okolie. Na izbe býva s o dva roky starším chlapcom, s ktorým si veľmi dobre rozumejú, trávajú spolu voľný čas hrami a dlhými rozhovormi. Naďalej v jeho správaní sa prejavuje precitlivosť, chýba mu viac súkromia, najradšej by trávil voľný čas na internete. Dospelých rešpektuje, rád sa rozpráva, pričom vo vzťahoch býva účelový a manipulatívny. Zdravotný stav má dobrý, bežne býva chorý iba sporadicky. Čo sa týka kontaktu s matkou na prípadovej konferencii dňa 16. 05. 2022 vyzeral vzťah matky a maloletého ako blízky a obaja sa vyjadrili, že majú záujem o dlhodobý spoločný pobyt. Matka navštívila maloletého v Centre dvakrát začiatkom mesiaca a to 05. 06. a 06. 06. 2022 približne na jednu hodinu. Po prešetroení podmienok v domácnosti matky vyšlo najavo, že matka zmenila miesto pobytu, nemá príjem a vyjadrila sa, že pobyt maloletého cez letné prázdniny v jej domácnosti vzhľadom na jej problémy neprichádza do úvahy. Na základe tohto bol maloletému povolený pobyt u jeho bývalej pestúanky pani P., u ktorej trávil prevažný čas letných prázdnin a bol spokojný. V decembri už bol nastavený tak, že od matky žiadnu pomoc neočakával, v podstate rezignoval na možnosť, že by sa vrátil k nej do starostlivosti a ako sa sám vyjadril už by to ani nechcel, lebo matke v tomto smere nedôveruje. Matka volala maloletému v auguste a uviedla, že ho v najbližšej dobe nebude vôbec kontaktovať, povedala že ide na operáciu. Maloletý situácii nerozumel, podozrieval matku, že klame a poprosil zamestnancov, aby zistili čo je pravda. Celkovo túto situáciu zle prežíval, nakoľko matka sa mu neozývala a ani nedodržiavala dohodnutý termín. Na pracovnom stretnutí dňa 10. 10. 2022 bola maloletému prostredníctvom pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen a psychologičky vysvetlená aktuálna situácia matky s tým, že táto od 04. 09. 2022 bola vzatá do väzby a čaká ju súd. Maloletý zbral túto informáciu v podstate dobre, nakoľko niečo podobné tušil, keďže to započul pri návšteve v rodine. Keďže maloletý situáciu pochopil a vysvetlili mu, že vzhľadom na to, že kontakt s matkou bude v nasledujúcej dobe obmedzený nie je možnosť pokračovať v účele nariadeného výchovného opatrenia a v najbližšej dobe bude pravdepodobne musieť aj naďalej ostať v starostlivosti Centra pre deti a rodiny. Maloletý sa tomuto záveru úprimne potešil a vyjadril, že naďalej ostane tam veľmi rád. V septembri 2022 stará matka maloletého kontaktovala, maloletý u nej strávil jeden víkend, odvtedy si telefonujú. S maloletým sa kontaktuje aj jeho bývalá pestúanka pani P. a zároveň k nemu chodí aj kamarát pán J. M. brat bývalého partnera matky, s ktorým si rozumie. Otec maloletého nekontaktuje, taktiež maloletý nejaví o neho záujem. Úrad dňa 31. 10. 2022 obdržal záverečnú správu z poradenského procesu vo W., ktorú prikladajú. Zároveň sa tu uvádza, že spolupráca s klientami W. Z. a maloletým I. pokračovala od priebežnej správy zo dňa 16. 05. 2022. Po neuskutočnenej konzultácii, ktorá sa mala uskutočniť 09. 05. 2022 bol daný nový termín na 02. 06. 2022. Na obe konzultácie prišiel maloletý I. v doprovode pani L., matka neprišla ani sa vopred neospravedlnila. Klientku sa pokúšali opakovane kontaktovať, pričom v mesiaci jún raz zdvihla telefón a uviedla, že sa jej nedá telefonovať, že sa ozve a odvtedy sa neozvala. V rámci záveru uvedeného psychologického procesu sa uvádza, že tento bol ukončený poslednou konzultáciou, pretože spolupráca bola ukončená pre nespokojnosť zo strany matky. Keďže matka maloletého sa v súčasnosti nachádza vo vyšetrovacej väzbe a zo strany otca nie je záujem o maloletého sa starať žiadal, aby súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť.

2. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

3. Súd na základe rodného listu maloletého zistil, že ako otec je tam K. E. E., nar. XX. XX. XXXX a ako matka W. Z., nar. XX. XX. XXXX.

4. Súd zo záverov správy Centra pre deti a rodiny zo dňa 19. 10. 2022 zistil, že na základe uvedených skutočností je vzťah matky a I. výrazne obmedzený a narušený a na základe informácií, že bola matka maloletého vzatá do väzby majú za to, že súdom nariadené výchovné opatrenie už neplní svoj účel a ani v najbližšej dobe sa situácia nemôže v tomto smere zmeniť. Maloletý o tejto situácii vie, pričom po vysvetlení mu tejto situácie sa tento vyjadril pozitívne k možnosti, že by bol naďalej umiestnený v predmetnom Centre.

5. Súd z potvrdenia Centra pre deti a rodiny zo dňa 26. 10. 2022 zistil, že riaditeľstvo zasiela vyjadrenie, že maloletý môže naďalej byť v ich starostlivosti a bude sa tak môcť tam vykonáť súdom nariadená ústavná starostlivosť.

6. Súd zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu zistil, že tento bol

ukončený poslednou konzultáciou s maloletým dňa 10. 10. 2022. Spolupráca bola skončená pre nespoluprácu matky. Naposledy bola konzultácia 22. 04. 2022. Poradenskými metódami nebolo možné dospieť k obnove vzťahovej väzby medzi matkou a synom.

7. Súd z písomného vyjadrenia matky ako aj z ústneho vyjadrenia matky na pojednávaní konanom dňa 08. 03. 2023 zistil, že súhlasí s umiestnením syna do zariadenia Centrum pre deti a rodiny Trnava, nakoľko sa momentálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

8. Súd zo správy Daňového úradu v T. T. vo veci otca maloletého zistil, že tento mal základ dane za rok 2021 vo výške 1.361,70 EUR.

9. Súd zo správy Mesta W. ohľadom pobytu matky zistil, že matka je prihlásená k trvalému pobytu v meste W. od 26. 08. 2020, poštovú adresu ani adresu prechodného pobytu nemá nahlásenú.

10. Súd zo správy Sociálnej poisťovne zistil, že matka nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi ani dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

11. Súd z rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/149/2022-73 zo dňa 30. 01. 2023 zistil, že bol nad maloletým nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny, zároveň bola matka zaviazaná platiť výživné vo výške 30% zo životného minima a otec tiež 30% zo životného minima.

12. Súd zo správy o povesti otca maloletého dieťaťa zistil, že tento sa na predvolanie dostavil, poskytol informácie. Je ženatý, žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, ktorá je v súčasnosti tehotná. O syna nemá záujem. O tom, že má syna sa dozvedel len nedávno. Vlastnia s manželkou rodinný dom, ktorý je zaťažený hypotekárnym úverom.

13. Súd z R. Ú. F. R. Q. Z. J. H. E. R. E. zistil, že matka maloletého má predpokladaný koniec trestu 02. 03. 2025.

14. Súd z vyjadrenia navrhovateľa na pojednávaní zistil, že títo sa pridriavajú svojho návrhu. Poukazujú na tú skutočnosť, že otec o maloletého v súčasnosti nemá záujem sa starať. Matka, keďže je vo výkone trestu sa starať nemôže. Taktiež nikto z blízkych sa o maloletého nechce starať, čiže neprejavil záujem. Na základe týchto skutočností žiadajú, aby súd návrhu vyhovel.

15. Otec maloletého na pojednávaní uviedol, že s predmetným návrhom súhlasí.

16. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

17. Podľa § 44 ods. 3 písm. c) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

18. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

19. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

20. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

22. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

23. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

24. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že výchova maloletého je naďalej vážne ohrozená a ani jeden z rodičov nechce, resp. nemôže zabezpečiť riadnu výchovu maloletého. Čo sa týka otca, u neho nie je žiadny záujem, hoci by aj mohol sa starať o maloletého. Čo sa

týka matky, táto aj prejavila záujem sa o neho starať, avšak keďže v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody o maloletého sa starať nemôže. Okrem toho súd poukazuje aj na správy, ktoré boli v rámci dokazovania vykonané a v súčasnosti ani maloletý nejaví záujem, že by chcel s matkou byť, nakoľko je sklamaný z jej správania a je uzrozumený s týmto stavom. Maloletý v súčasnosti bude v tom istom Centre pre deti a rodiny, kde aj bol doteraz a na základe tohto sám uviedol, že je rád, že tam bude umiestnený. Za daných okolností je jediným riešením ako zaručiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloletého je ústavná starostlivosť a preto ju súd v súlade s § 54 ods. 1, 2, 3 a 5 zákona o rodine nariadil a zároveň určil, kde sa bude vykonávať.

33. Čo sa týka platenia výživného, súd v zmysle § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine nariadil rodičom platiť vyživovaciu povinnosť na účet Centra s tým, že predmetné, či už príjmové a majetkové pomery boli zohľadnené v časti platenia výšky výživného.

34. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (C. m. p.) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 52 C. m. p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

§ 44 ods. 1, ods. 3 písm. c) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 81 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2.ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.